

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De raad van bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep
Postbus 26444
1202 JJ HILVERSUM

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
888036

Uw brief van
9 juni 2015

Datum

Betreft Ontwerpbesluit aanvraag nieuw aanbodkanaal NPO Plus

Geachte raad,

Hierbij stuur ik u mijn ontwerpbesluit op het door de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) aangevraagde nieuwe aanbodkanaal NPO Plus.

1. Besluit tot goedkeuring

Met toepassing van artikel 2.21, derde lid, van de Mediawet 2008 verleen ik onder de verderop in deze brief gegeven overwegingen en voorwaarden instemming met het aanbodkanaal NPO Plus.

2. Wettelijk kader en procedure

Volgens de Europese regels inzake staatssteun bij de publieke omroep moeten aard en omvang van de publieke taak van de publieke omroep volgens een transparante procedure worden vastgesteld. De aanbodkanalen waarvoor de aanvraag voor ministeriële instemming is gedaan, zijn aanbodkanalen als bedoeld in artikel 2.20 van de Mediawet 2008 waarop de instemmingsprocedure van artikel 2.21 van toepassing is.

Aanbodkanalen zijn onderdeel van de publieke taak van de landelijke publieke omroep. Dit betekent dat voor het verzorgen of het beëindigen van aanbodkanalen instemming op grond van artikel 2.21, derde lid, Mediawet 2008 vereist is. De instemmingsprocedure waarborgt dat de aard en omvang van de taak van de publieke omroep op transparante wijze wordt vastgesteld in overeenstemming met de Europeesrechtelijke kaders voor staatssteun en de toepassing daarvan op de financiering van de publieke omroep. In het bijzonder kan hierbij verwezen worden naar het besluit van de Europese Commissie van 26 januari 2010.¹ Onderdeel van dit besluit is de toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht bij de besluitvorming over instemming met publieke mediadiensten.

¹ Beschikking van de Europese Commissie, nr. c (2010) 132, inzake steunmaatregel E 5/2005 (ex BB 170b/2003), "jaarlijkse financiering van de Nederlandse publieke omroep".

De procedure is als volgt:

- a. De landelijke publieke omroep geeft in het Concessiebeleidsplan of in de jaarlijkse Meerjarenbegroting onderbouwd aan welke aanbodkanalen hij wil toevoegen aan of schrappen uit het aanbod en vraagt daarvoor de instemming van de minister (artikel 2.21, derde lid, Mediawet 2008). De onderhavige aanvraag is een vervanging van de aanvraag voor NPO Plus uit bijlage 1b van de Meerjarenbegroting 2015-2019 van de NPO. De aanvraag moet gezien worden in het kader van het Concessiebeleidsplan 2016-2020 van de NPO. De aanvraag is ook opgenomen als bijlage 4.4 van het Concessiebeleidsplan. De landelijke publieke omroep heeft het Concessiebeleidsplan conform artikel 2.21, eerste lid, Mediawet 2008 openbaar gemaakt. De volgende belanghebbenden zijn, indien van toepassing mede ten behoeve van hun leden, bij brieven van 7 juli 2015 actief op de hoogte gesteld van de aanvraag en de te volgen procedure: ANP, het Nederlands Uitgeversverbond, NDP Nieuwsmedia, RadioCorp B.V., Telegraaf Media Groep N.V., TV Digitaal B.V., Vereniging Commerciële Omroepen, de Nederlandse Vereniging voor Commerciële Radio, Netflix International B.V., HBO Nederland en FOX International Channels.
- b. Over het Concessiebeleidsplan, waarin de aanvraag voor het aanbodkanaal is opgenomen, brengen de Raad voor cultuur (hierna: de Raad) en het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) op grond van artikel 2.21, tweede lid, Mediawet 2008 advies uit. Het Commissariaat en de Raad hebben op respectievelijk 15 en 17 september 2015 hun advies over het Concessiebeleidsplan ingediend (zie bijlagen).
- c. De minister kan, indien daartoe aanleiding bestaat, nadere vragen stellen aan de NPO.² Op 16 december 2015 heeft de minister nadere vragen gesteld. De NPO heeft deze vragen op 20 januari 2016 beantwoord.³
- d. De minister stelt vervolgens mede op basis van de adviezen een ontwerpbesluit op. Het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende relevante stukken worden openbaar gemaakt door deze ter inzage te leggen via plaatsing op de website van het Rijk. Daaraan voorafgaand wordt van het ontwerpbesluit kennis gegeven in de Staatscourant. Op [...] 2016 is in de Staatscourant kennis gegeven van de zakelijke inhoud van het ontwerpbesluit.⁴ Op [...] 2016 zijn het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende relevante stukken gepubliceerd. Met een brief van [...] 2016 is aan de hiervoor onder a genoemde belanghebbenden het ontwerpbesluit toegezonden en is nadere uitleg gegeven over de procedure, waaronder de wijze waarop zienswijzen kunnen worden ingediend.
- e. Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na terinzagelegging schriftelijk of mondeling een onderbouwde zienswijze geven over het ontwerpbesluit. In deze periode wordt ook een hoorzitting gehouden als daar naar het oordeel van de minister voldoende behoefte aan bestaat.

² Voor minister kan worden gelezen staatssecretaris.

³ De brief met de beantwoording van de nadere vragen wordt tegelijk met het ontwerpbesluit openbaar gemaakt.

⁴ Datum wordt in het definitieve besluit ingevuld.

[...] hebben een schriftelijke zienswijze ingediend. Op [...] is een hoorzitting gehouden.

Onze referentie
888036

- f. Daarna neemt de minister een definitief besluit. De minister baseert zich daarbij mede op de adviezen van de Raad en het Commissariaat en weegt de door belanghebbenden ingediende onderbouwde zienswijzen op zorgvuldige en evenwichtige wijze mee.
- g. Bij toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure kunnen belanghebbenden die het niet eens zijn met het besluit van de minister binnen zes weken na de terinzagelegging rechtstreeks beroep instellen bij de bestuursrechter.

3. Het toetsingskader

De publieke omroep geeft elke vijf jaar in het Concessiebeleidsplan en zo nodig in de jaarlijkse begroting aan welke aanbodkanalen hij wil toevoegen aan zijn aanbod en vraagt hiervoor goedkeuring van de minister (artikel 2.21 van de Mediawet 2008). De publieke omroep moet onderbouwen waarom de nieuwe aanbodkanalen passen binnen de publieke taak. Daarbij moet aandacht besteed worden aan de beoogde doelgroep en het beoogde publieksbereik, de behoefte van het publiek, de relatie met het andere media-aanbod, het bestaande aanbod op de markt en de wijze(n) van distributie en financiering.

Het inhoudelijke beoordelingskader voor goedkeuring van de publieke taakactiviteiten ligt besloten in de publieke taak zoals omschreven in artikel 2.1 van de Mediawet.

Nieuwe aanbodkanalen van de publieke omroep moeten tevens beoordeeld worden op markteffecten. Met de Europese Commissie is afgesproken dat voor de beoordeling op markteffecten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht wordt toegepast. In deze procedure hebben commerciële mediabedrijven en andere belanghebbenden zes weken de tijd om hun zienswijze te geven op het ontwerpbesluit van de minister. In deze periode wordt ook een hoorzitting door het ministerie georganiseerd en/of kunnen belanghebbenden bilateraal gehoord worden. In hun zienswijzen kunnen belanghebbende partijen mogelijke schadelijke markteffecten naar voren brengen en onderbouwen. De minister weegt onevenredig nadelige gevolgen voor de markt af tegen het publieke belang van een nieuwe dienst. De minister weegt de onderbouwde zienswijzen van belanghebbende partijen op een zorgvuldige en evenwichtige wijze mee bij het nemen van zijn besluit.

4. Ingekomen reactie van belanghebbenden/hoorzitting

[In te voegen in definitief besluit]

5. Nadere motivering

Omschrijving NPO Plus

NPO Plus is een zogenaamde catch up-dienst waarin het publiek het aanbod dat de publieke omroep op de lineaire hoofdkanalen in een bepaald seizoen heeft

uitgezonden, kan terugkijken. De dienst betreft dus uitsluitend programma's die het publiek eerder al via een (gratis) kanaal heeft kunnen zien of previews van programma's die het publiek binnen afzienbare tijd nog kan gaan zien. NPO Plus stelt in abonnementsvorm programma's beschikbaar gedurende een langere periode na uitzending dan in de gratis gemist-dienst van de NPO, zonder reclame en in een extra hoge kwaliteit. Ook worden eerdere seizoenen van enkele lopende televisieseries beschikbaar gesteld. NPO Plus is daarmee de betaalde aanvulling op de gratis dienst NPO Gemist.

Onze referentie
888036

NPO Plus loopt sinds juni 2014 als experiment en wordt op dit moment aangeboden via NLZiet. NLZiet is een on demand abonnementsdienst waarbij de publieke omroep samenwerkt met RTL en SBS. De publieke omroep wil NPO Plus daarnaast ook als losse dienst aanbieden. NPO Plus biedt het publiek een zelfstandige mogelijkheid om de programma's van de publieke omroep gedurende een langere periode en in hoge kwaliteit te zien, aanvullend op de bestaande zenders en aanvullend op NPO Gemist.

Adviezen Raad voor Cultuur en Commissariaat voor de Media

De Raad heeft op 17 september 2015 advies uitgebracht over het Concessiebeleidsplan voor de jaren 2016-2020. Over de aanvraag van NPO Plus adviseert de Raad positief. Een publiek, onafhankelijk, toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig on demand platform vergroot de toegankelijkheid tot publiek gefinancierd materiaal. De Raad stelt echter wel een aantal voorwaarden aan NPO Plus. De eerste voorwaarde is dat alle programma's van de publieke omroep - waar mogelijk - na uitzending op het open net nog minimaal een week gratis beschikbaar zijn in een beeld- en geluidskwaliteit die aan de laatste eisen en technologie voldoen. De tweede voorwaarde is dat NPO Plus een herkenbare publieke programmering aanbiedt die past bij de publieke mediaopdracht van de publieke omroep. Ten derde doet de Raad een verzoek om te kijken naar gratis toegang tot het materiaal van de publieke omroep voor het onderwijs.

Het Commissariaat heeft op 15 september 2015 advies uitgebracht over het Concessiebeleidsplan voor de jaren 2016-2020. Het Commissariaat adviseert positief over de aanvraag van NPO Plus, omdat NPO Plus past binnen de publieke mediaopdracht. Het aanbodkanaal draagt bij aan het vergroten van de toegankelijkheid van het bestaande publieke media-aanbod. De aanvraag verdient volgens het Commissariaat wel nadere onderbouwing op een aantal onderdelen. Het gaat om de behoefte van het publiek en de financiering van NPO Plus. Ook vraagt hij aandacht voor het effect van de prijsstelling van NPO Plus op de toegankelijkheid van het media-aanbod. Tenslotte vraagt het Commissariaat om nader te onderbouwen op welke wijze met de zogenaamde previews uitvoering wordt gegeven aan de publieke taakopdracht.

Ik heb bij het nemen van mijn besluit acht geslagen op de adviezen van de Raad en het Commissariaat. Ik stel vast dat deze adviezen op zorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen.

Mede naar aanleiding van de adviezen van de Raad en het Commissariaat heb ik op 16 december 2015 nadere vragen gesteld aan de NPO over NPO Plus. De vragen gingen over de uitvoering van de publieke mediaopdracht, de succesfactoren voor bereik, de toegankelijkheid en de kosten van de dienst en de positie van rechthebbenden. De NPO heeft deze vragen op 20 januari beantwoord.

De beantwoording van deze nadere vragen heb ik in mijn overwegingen meegenomen.

Onze referentie
888036

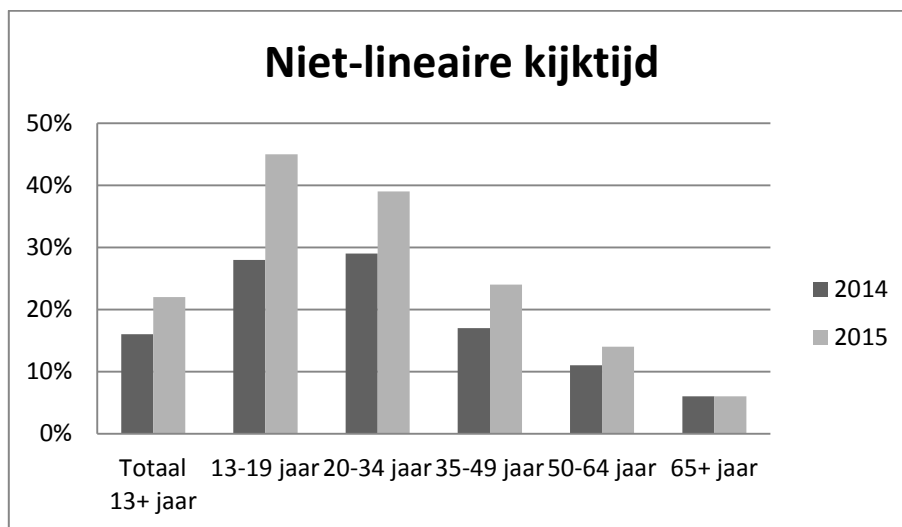
Bijdrage aan uitvoering van de publieke mediaopdracht

Het aanbodkanaal NPO Plus draagt op verschillende manieren bij aan de uitvoering van de publieke mediaopdracht.

Ten eerste vergroot het aanbodkanaal NPO Plus de beschikbaarheid van het publieke media-aanbod dat al door de publieke omroep is gemaakt. Op dit moment zijn de programma's van de publieke omroep op de lineaire programmakanalen te zien en vervolgens op NPO Gemist. De programma's waarvan de publieke omroep zelf (het merendeel van) de rechten bezit, zijn daar voor langere tijd gratis te zien. Een groot deel van de programma's verdwijnt echter na zeven dagen van NPO Gemist, omdat het extra geld kost om programma's langer on demand beschikbaar te stellen. Naarmate programma's langer of vaker te zien zijn, worden de kosten voor de rechten namelijk hoger. Zonder NPO Plus is er voor het publiek dan geen enkele mogelijkheid om een programma on demand te zien, terwijl er wel behoefte bij het publiek is om een programma te bekijken.

NPO Plus is een extra dienst die er voor zorgt dat de programma's die na zeven dagen van NPO Gemist verdwijnen, nog een jaar on demand te bekijken zijn. NPO Plus wordt op abonnementsbasis aangeboden. Hiermee kan de NPO de rechtenverwerving betalen die nodig is om programma's on demand langer beschikbaar te stellen. De dienst geeft een extra optie aan de kijker. Hij kan er nog steeds voor kiezen om bijvoorbeeld zijn favoriete serie gratis elke week lineair of op NPO Gemist te bekijken. Met NPO Plus heeft de kijker echter ook de mogelijkheid om op een zelfgekozen moment meerdere afleveringen van een serie in hoge kwaliteit en zonder reclame gedurende langere tijd te bekijken.

Ten tweede heeft de publieke omroep de opdracht om met het publieke media-aanbod een relevant bereik te hebben onder zowel een breed en algemeen publiek, als bevolkings- en leeftijdsgroepen van verschillende omvang en samenstelling met in het bijzonder aandacht voor kleine doelgroepen. Het publiek kijkt steeds meer non-lineair. Het aandeel non-lineair kijken is het grootst onder jongeren, maar onder bijna alle leeftijdsgroepen stijgt het aandeel. De verwachting is dat deze stijging doorzet.

Grafiek 1. Aandeel van de kijktijd van de Nederlandse bevolking die wordt besteedt aan niet-lineair kijken⁵

Om alle publieksgroepen te blijven bereiken, nu én in de toekomst, moet het aanbod van de publieke omroep ook niet-lineair beschikbaar zijn op een on demand dienst. NPO Plus is, in aanvulling op het huidige NPO Gemist, nodig om een volwaardige on demand dienst aan te kunnen bieden waarop het hele aanbod van de publieke omroep voor langere tijd beschikbaar is. Zonder volwaardige on demand dienst zal de publieke omroep steeds meer publiek verliezen aan partijen die wel aansluiten bij het mediagedrag van het publiek. Als een steeds groter wordend deel van het publiek niet meer wordt bereikt door de publieke programma's van de publieke omroep, dan verliest de publieke omroep zijn relevantie en daarmee zijn rol in de samenleving.

Ten derde heeft de publieke omroep de wettelijke opdracht om technologische ontwikkelingen te volgen en te stimuleren en om de mogelijkheden te benutten om media-aanbod aan het publiek aan te bieden via nieuwe media- en verspreidingstechnieken. De technologische ontwikkelingen maken het mogelijk om de verspreiding van het media-aanbod beter aan te laten sluiten bij de behoeften van de individuele kijker. De groei van het non-lineair kijken en het succes van een aantal on demand diensten, laat zien dat het publiek deze behoefte heeft. Met NPO Plus benut de publieke omroep de niet-lineaire verspreidingstechniek om tegemoet te komen aan de behoefte van het publiek om aanbod on demand voor langere tijd te kunnen zien op de momenten dat het hem uitkomt.

Een eigen, betaalde on demand dienst voor de publieke omroep

De publieke omroep kiest er voor om dit aanbod on demand beschikbaar te stellen door zelf een on demand dienst in te richten en voor deze dienst een vergoeding te vragen van het publiek. Ik meen dat de publieke omroep op deze

⁵ Sonck, N., S. Pennekamp en F. Kok (2014). *Media:Tijd 2014*. Amsterdam/Den Haag: NLO, NOM, SKO en SCP. en Wennekers, A. M., D. M. M. van Troost en P. R. Wiegman (2016). *Media:Tijd 2015*. Amsterdam/Den Haag: NLO, NOM, SKO, BRO en SCP.

wijze het recht doen aan zijn publieke opdracht, zoals in de volgende paragrafen wordt toegelicht.

Onze referentie
888036

Een eigen on demand dienst

Met een eigen dienst kan de publieke omroep verzekeren dat de volle breedte van het aanbod voor langere tijd on demand beschikbaar is. Als de publieke omroep niet zelf een on demand dienst zou hebben, maar zijn programma's via diensten van anderen zou willen verspreiden, wordt hij afhankelijk van commerciële aanbieders. Succesvolle programma's zouden hier waarschijnlijk makkelijk een plek kunnen vinden en wellicht ook voor inkomsten kunnen zorgen. Voor een groot deel van de publieke programma's zal echter geen plek zijn bij commerciële aanbieders. Programma's waar slechts een beperkte doelgroep voor is, zijn namelijk vaak commercieel niet interessant, terwijl ze wel van publieke waarde zijn. Daarnaast zou het publiek, om de programma's te kunnen zien, een abonnement moeten nemen bij verschillende aanbieders. Om te verzekeren dat het hele pluriforme aanbod van de publieke omroep beschikbaar en toegankelijk is en niet versnipperd raakt, heeft de publieke omroep een eigen dienst nodig. Uiteraard blijft samenwerking met andere partijen mogelijk, als het bijdraagt aan een goede uitvoering van de publieke media-opdracht.

Kosten voor langere tijd on demand beschikbaar stellen aanbod

Het aanbieden van programma's in een on demand dienst kost extra geld. De belangrijkste kostenpost betreft de verwerving van de on demand rechten. Programma's kunnen namelijk niet allemaal voor langere tijd of onbeperkt gratis beschikbaar blijven, omdat rechthebbenden billijk en fair moeten worden beloond.

De publieke omroep betaalde rechthebbenden in het verleden alleen voor het lineair uitzenden van een programma op televisie, soms met één of enkele herhalingen. Vervolgens konden rechthebbenden geld verdienen met de exploitatie van het programma op andere manieren, zoals met de verkoop van DVD's. Deze inkomsten werden gedeeld met rechthebbenden, zoals omroepen en producenten, maar ook bijvoorbeeld acteurs, componisten of scenarioschrijvers. Als de publieke omroep meer rechten wil verwerven voor het langer on demand beschikbaar stellen van programma's, dan vragen rechthebbenden daar terecht een extra vergoeding voor.

Betaling door het publiek

De publieke omroep gaat de kosten voor NPO Plus financieren door een kostengeoriënteerd abonnementstarief aan het publiek te vragen voor het gebruik van de dienst. Met een tarief van € 2,00 a € 3,50 per maand verwacht de NPO de kosten van NPO Plus te kunnen financieren. Het doel is dus niet om extra inkomsten te verkrijgen of winst te maken. De NPO beargumenteert dat een gratis dienst tientallen miljoenen per jaar zou kosten, omdat de rechten moeten worden verworven voor doorgifte aan potentieel 17 miljoen Nederlanders. De financiering en eventuele kostenstijgingen als gevolg van hogere rechtenvergoedingen moet de publieke omroep dan halen uit het reguliere budget. Door het vragen van een kostengeoriënteerd abonnementstarief, hoeft de publieke omroep niet de reguliere budgetten voor de programmering aan te spreken. De publieke omroep kan dus de omvang, de pluriformiteit en de kwaliteit van de programmering op peil houden.

Toegankelijkheid voor het publiek

Onze referentie

888036

Toegankelijkheid van het media-aanbod van de publieke omroep voor iedereen, is een belangrijk onderdeel van de publieke mediaopdracht. Dat geldt ook voor het publiek dat het aanbod on demand kijkt. Het vragen van betaling voor een dienst van de publieke omroep heeft effect op de mate waarin de dienst toegankelijk is voor het hele publiek.

Het vragen van betaling kan voor mensen namelijk een drempel zijn waardoor de toegankelijkheid van het publieke aanbod minder wordt. Daarom is het van belang dat er een dienst is en blijft die het publiek in staat stelt om gedurende een bepaalde periode gratis on demand naar het aanbod van de publieke omroep kan kijken. Het beschikbaar blijven van een 'catch-up' dienst waar het publieke aanbod minstens zeven dagen gratis beschikbaar is, namelijk NPO Gemist, verbind ik dan ook als voorwaarde aan mijn instemming met het aanbodkanaal NPO Plus.

Uit de aanvraag voor NPO Plus blijkt dat het gratis aanbod op NPO Gemist voor het overgrote deel hetzelfde blijft als nu het geval is. NPO Gemist wordt zelfs uitgebreid tot alle titels die lineair zijn aangeboden voor een periode van zeven dagen.⁶ Programma's die volledig in eigen productie zijn gemaakt blijven net als nu voor langere tijd gratis beschikbaar op NPO Gemist. NPO Plus voorziet in de behoefte van het publiek dat programma's langer tot zijn beschikking wil hebben. NPO Plus biedt toegang tot de programma's waarvan de publieke omroep niet zelf het merendeel van de rechten heeft en waar dus kosten aan verbonden zijn, zoals veel documentaires, series, films en kinderprogramma's. Ook biedt NPO Plus extra voordelen, zoals een hogere beeldkwaliteit en de afwezigheid van reclame. Aan de behoefte van deze groep wordt op dit moment niet voldaan in een zelfstandige dienst van de publieke omroep.⁷

Onderzoek van de NPO wijst uit dat 12% van Nederland bereid is om een NPO Plus-abonnement te nemen bij tarief van € 2,00 a € 3,50 per maand. In aanmerking nemend dat nog niet het hele publiek even enthousiast on demand kijkt of luistert, is die 12% een substantieel deel van het publiek. NPO Plus is dus voldoende toegankelijk voor het publiek dat gebruik wil maken van de voordelen van de dienst. De toegankelijkheid van het on demand aanbod van de publieke omroep in het algemeen is verzekerd, omdat al het publiek altijd de mogelijkheid heeft en houdt om gedurende minstens zeven dagen het aanbod gratis op NPO Gemist te bekijken.

Afweging gevolgen voor de markt

De publieke omroep is er uiteraard niet om te concurreren met partijen in de markt. Hij heeft een eigen wettelijke taak om met zijn media-aanbod en diensten uitvoering te geven aan de publieke mediaopdracht. Dat neemt niet weg dat de introductie van NPO Plus gevolgen kan hebben voor partijen in de markt. In de

⁶ In de maanden januari t/m maart 2015 was 92,1% van de programma's die lineair waren uitgezonden, voor zeven dagen terug te zien op NPO Gemist.

⁷ Het publiek heeft wel de mogelijkheid om een abonnement op NLZiet te nemen. Het experiment NPO Plus is hier onderdeel van. Het is in het experiment niet mogelijk om NPO Plus als losse dienst af te nemen.

Nederlandse markt bieden zowel nationale als internationale partijen betaalde on demand diensten aan. Met de introductie van NPO Plus heeft het publiek een extra keuze voor een zelfstandige on demand dienst van de publieke omroep.

Onze referentie
888036

Voor de positionering van NPO Plus ten opzicht van marktpartijen is het wenselijk dat de publieke omroep een vergoeding vraagt voor de dienst. Een gratis dienst zou een groter nadelig effect op de markt hebben, omdat het publiek op die manier een gratis alternatief heeft voor de commerciële on demand diensten. In het besluit van 21 april 2009 over de aanvraag voor het aanbodkanaal Uitzending Gemist is al overwogen dat het op enig moment aangewezen kan zijn dat voor diensten van de publieke omroep een vergoeding betaald moet worden vanwege de marktverhoudingen.⁸

In de Omroepmededeling uit 2009 van de Europese Commissie wordt toegestaan dat een publieke omroep een betaalde dienst introduceert.⁹ Het aanbod dat op NPO Plus beschikbaar is, is alleen aanbod dat ook op de lineaire aanbodkanalen wordt uitgezonden. Al dat aanbod voldoet aan de publieke mediaopdracht en onderscheidt zich doordat het voldoet aan publieke waarden en aan de democratische, sociale en culturele behoeften in de samenleving. De publieke omroep heeft ook duidelijk beargumenteerd waarom deze dienst belangrijk is voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht. Om zijn publiek nu én in de toekomst te blijven bereiken en om aan te sluiten bij het veranderende mediagebruik, moet de publieke omroep zijn programma's ook voor langere tijd on demand beschikbaar stellen.

Overige overwegingen

De publieke omroep wil met NPO Plus een relevant bereik hebben onder zowel een breed en algemeen publiek als onder bevolkings- en leeftijdsgroepen van verschillende omvang en samenstelling. Op basis van de veranderende publieksbehoefte, streeft de publieke omroep er naar om 300.000 à 400.000 huishoudens te bedienen met NPO Plus. Met dit aantal gebruikers verwacht de publieke omroep dat hij de kosten van de dienst kan financieren. Het aantal gebruikers van NPO Plus hangt af van verschillende succesfactoren.

In de eerste plaats wordt het succes van NPO Plus bepaald door de aantrekkelijkheid van de dienst voor het publiek. Dat moet het de moeite waard vinden om te betalen. De aantrekkelijkheid zit in het aanbod: alle programma's van de publieke omroep zijn gedurende langere tijd in een hoge kwaliteit te bekijken en luisteren zonder reclame. Om die aantrekkelijkheid te vergroten wil de NPO ook previews van nog uit te zenden programma's op NPO Plus aanbieden en een deel van programma's exclusief aanbieden. Dat is begrijpelijk, omdat dit twee kanten opwerkt. Het publiek wordt zo niet alleen verleid om naar NPO Plus te gaan, maar het neemt ook kennis van te verwachten aanbod op de reguliere aanbodkanalen. De previews moet echter wel een ondergeschikt onderdeel blijven van het aanbod op NPO Plus. Als het aantal previews erg groot wordt, dan kan het

⁸ Brief Minister van OCW aan de raad van bestuur van de NPO, *Besluit goedkeuring aanvraag aanbodkanalen 2008 en 2009*, 21 april 2009.

⁹ Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de regels inzake staatssteun op de publieke omroep, (2009/C 257/01), nr. 83.

karakter van de dienst veranderen. In antwoord op nadere vragen heeft de NPO overigens meegedeeld dat het exclusief aanbieden van programma's niet betekent dat er geen publieke programma's via on demand diensten van derden te zien zullen zijn. In de tweede plaats hangt het welslagen van NPO Plus af van de technische kwaliteit en gebruiksvriendelijkheid. Belangrijk daarbij zijn een publieksvriendelijke interface, een storingsvrije werking van de dienst en de toepassing van gepersonaliseerde informatie.

Onze referentie
888036

Het is belangrijk dat de NPO evalueert en rapporteert over NPO Plus. In antwoord op nadere vragen heeft de NPO toegelicht dat hij met een taskforce werkt aan het verbeteren van de on demand diensten van de publieke omroep en dat hij in aanloop naar de volgende concessieperiode zijn volledige on demand strategie en dus ook NPO Plus zal evalueren en waar nodig aanpassen. Ik vind het belangrijk dat de NPO ook tussentijds het verloop van NPO Plus monitort en jaarlijks rapporteert over de ontwikkeling, het bereik, de gebruikerservaring en de kosten en opbrengsten van de dienst.

6. Conclusie

Ik ben van oordeel dat de publieke waarde van NPO Plus goed is onderbouwd. Ik constateer dat de introductie van een betaaldienst door de publieke omroep gevolgen kan hebben voor marktpartijen. Maar die gevolgen zijn niet zodanig dat zij opwegen tegen het publieke belang van NPO Plus voor de uitvoering van de publieke media-opdracht. Ik verleen dan ook mijn instemming met NPO Plus. Ik verbind daar de volgende twee voorwaarden aan:

- Programma's die op NPO Plus worden aangeboden, zijn ook minstens zeven dagen gratis on demand toegankelijk via NPO Gemist; en
- De NPO rapporteert jaarlijks over de ontwikkeling, het bereik, de gebruikerservaring en de kosten en opbrengsten van NPO Plus.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker